# GAZETA TRANSILVANIEI.

**REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:**
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

**SĔ PRENUMERĂ:**
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

**ANUNCIURILE:**
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

**Nr. 13.** *Duminecă, 18 (30) Ianuariu.* **1887.**


## Brașovŭ, 17 Ianuariu 1887.

Din mai multe comune române situate în comitatulŭ Bistriță-Năsĕudŭ primirămŭ încunosciințarea, că li s'a interḍisŭ de a mai abona ḍiarulŭ nostru din cassele comunale și că din acéstă causă nu-șĭ mai potŭ reînoĭ abonamentele.

Scirea acésta, deși întristătóre din punctŭ de vedere alŭ interesului fóiei nóstre nu mai puținŭ ca și din punctŭ de vedere generalŭ patrioticŭ, nu ne-a surprinsŭ, pentru că asemenĭ interdicțiunĭ au mai premersŭ și în alte comitate, unde din nenorocire se conduce administrația în acelașĭ spiritŭ de intoleranță, ce'lŭ întêmpinămŭ în așa mare mĕsură în comitatulŭ, care are nenorocirea d'a figura în ḍilele nóstre ca alŭ doilea pașalicŭ alŭ vestitului Banffy.

Acestŭ fișpanŭ a fostŭ prea de totŭ ocupatŭ cu alte afacerĭ și planurĭ îndreptate în contra foștilorŭ grănițerĭ și a averei lorŭ, a fostŭ prea multŭ absorbitŭ de grija de-a lua în grabă mĕsurile menite a călca în picióre libertatea cetățenilorŭ nemaghiarĭ din acelŭ județŭ, încâtŭ nu s'a putută gândi pân' acum și la gazetele românescĭ, ce erau abonate de primăriile comunelorŭ române grănițerescĭ.

Astfelŭ până la finea anului trecutŭ comunele au putută prenumĕra „Gazeta“, fără ca sĕ li se pună vre o piedecă. Acum însĕ, cum vedemŭ, s'au schimbatŭ lucrurile. Póte că multele subscrierĭ publicate în fóia nóstră la finea anului trecutŭ, prin carĭ grănițerii au voitŭ sĕ-i dovedéscă lui Banffy, că încă viu este sentimentulŭ lorŭ de dreptate, l'au făcutŭ pe acesta a se gândi cum se împedece importarea în comitatŭ a „ideilorŭ rĕtăcite,“ ce le propagă „Gazeta“ nóstră.

Despoții, cei micĭ ca și cei marĭ, cei noi ca și cei vechĭ, au fostŭ întotdéuna inimicii înverșunațĭ ai pressei independente, ai acelorŭ ómenĭ, dela carĭ puteau sĕ afle adevĕrulŭ despre faptele lorŭ. De ce sĕ fiă dér Banffy mai bunŭ decâtŭ alții?

Ordinulŭ de oprire, ce e dreptŭ, nu vine directŭ dela Banffy, ci dela viceșpanulŭ, dér acesta nu întreprinde nimicŭ fără scirea și învoirea fișpanului. Pentru ca oprirea sĕ nu apară așa de tendențiósă, cum este în adevĕrŭ, s'a interḍisŭ „în genere“ abonarea de foi politice. Bine sciau însĕ șefii administrației, că comunele române din cestiune numai foi române au ținutŭ, precum se póte admite ca sigurŭ, ca și comunele săsescĭ din ținutulŭ Bistriței numai foile germane din țéră le vorŭ fi abonatŭ.

Mĕsura prohibitivă a prefecturei din Bistriță nu este cea dintâiu, care ne dovedesce cum prețuescŭ în țéră la noi organele guvernului libertatea constituțională și autonomia comunală. Este o apariține cu totulŭ particulară, ca cetățenii unui statŭ ḍisŭ constituționalŭ sĕ fiă oprițĭ de a ceti pe banii lorŭ—căcĭ banii comunelorŭ totŭ dela locuitorĭ se adună — ḍiarele acele din patriă, pe carĭ le credŭ mai folositóre pentru dênșii și pe carĭ le potŭ ceti și înțelege.

Fórte nemeritŭ observă raportorulŭ nostru în corespondința de mai la vale, că déca comunele din vorbă ar fi prenumĕratŭ foi maghiare, nu li s'ar fi făcutŭ nicĭ o piedecă. Dér locuitorii acelorŭ comune nu pricepŭ ungurescе și de aceea trebue sĕ cetéscă românesce.

Aicĭ îndată se schimbă situațiunea. Românii suntŭ numai cetățenĭ de a doua mână și déca nu sciu ungurescе, mai bine sĕ nu cetéscă nimicŭ, ci s'aștepte până ce cu ajutorulŭ școlelorŭ ungurescĭ, ce se înființéză, vorŭ ajunge la acea tréptă de „cultură,“ ca sĕ pótă ceti și foile din Clușiu.

Mĕsura acésta, orĭ câtŭ de neînsemnată s'ar păré, este și ea o ilustrație caracteristică a timpului și a împrejurărilorŭ în carĭ trăimŭ. N'amŭ pomenitŭ nicĭ chiar sub absolutismulŭ nemțescŭ ca sĕ fiă oprită abonarea foilorŭ, ce apăreau în patriă neîmpedecatŭ. A trebuitŭ sĕ sĕ soséscă era lui Banffy, și a altorŭ micĭ despoțĭ, ca sĕ vedemŭ practisândŭ-se asemenĭ lucrurĭ.

Orĭcâtŭ de multŭ arŭ voi însĕ Banffy cu ai sĕi sĕ feréscă pe Românĭ de „rĕtăcirile“ ce le propagă — după cum ḍice ordinulŭ amintitŭ— ḍiarele române, n'o sĕ le folosécă nimicŭ, deórece Românii grănițerĭ suntŭ decișĭ sĕ cetéscă și în viitorŭ gazete românescĭ.

Este ridiculă încercarea d'a împiedeca prin asemenĭ șicane lățirea ideilorŭ de dreptŭ și de libertate între Românĭ.

---

## Francia și Germania.

„Agence Libre“ din Parisŭ comunică cuprinsulŭ unui interesantŭ articulŭ alŭ ḍiarului germanŭ „Strassburger Post“, care arată că actuala stare de continue înarmărĭ nu mai e de suferitŭ și că trebue lămurită odată situațiunea. Etă ce scrie numitulŭ ḍiarŭ la adresa Franciei:

„Tendințele pacifice carĭ se manifestau la începutulŭ noului anŭ amenință d'a face locŭ temerilorŭ de rĕsboiu, provocatŭ de mĕsurile militare pe carĭ Francia le ia dealungulŭ graniței vecine

In fondŭ aceste mĕsurĭ suntŭ póte luate pentru defensivă, și cum Germania n'are intențiunea d'a ataca pe Francia, nu esistă motive seriόse de rĕsboiu. Dér déca vecinii noștri arŭ medita năvălirea pe teritoriulŭ nostru liniștitŭ, vorŭ găsi imperiulŭ germanŭ gata și totŭ așa de unitŭ după cum a fostŭ în totdéuna dela fundarea sa prin focŭ și prin sânge.

Ura nu va lipsi, căcĭ în urma amenințărilorŭ continue de rĕsboiu, poporulŭ nostru sufere dela 1870, din punctulŭ de vedere economicŭ și alŭ desvoltărei pacifice a forțelorŭ nóstre naționale.

Trebue în fine a vedé lămuritŭ, pentru ca crisa care apasă industria, agricultura și comerciulŭ sĕ înceteze și astfelŭ sĕ putemŭ a ne bucura în pace de aceea ce voimŭ sĕ căpătămŭ în modŭ cinstitŭ, prin mijloculŭ marilorŭ sacrificii.

„National-Zeitung“ comunică vorbele unui distinsŭ bărbatŭ de statŭ străinŭ, că pacea se află aprópe esclusivŭ în mânile lui Bismarck și că Europa se espune la grele crise, déca cancelarulŭ imperiului nu mai are destulă putere sĕ susțină pacea. Numita fóiă găsesce demnŭ de băgatŭ în sémă împrejurarea, că ministru-preșe dinte francesŭ nu dă, ca Bismarck, declarațiunea, că Francia nu va ataca niciodată pe Germania. Dér așa ceva n'ar declara nicĭ unŭ ministru francesŭ.

„Temps“ polemiséză contra propunerei, d'a se esprima sĕrbătoresce de pe tribuna parlamentului intențiunile pacĭnice ale Franciei. Pacea séu rĕsboiulŭ atêrnă de împĕrații Vilhelm și Alexandru, nu de Francia.

„Post“ ḍice, că Francia a găsitŭ în Boulanger séu unŭ bărbatŭ consciu de puterea Franciei, séu unŭ ușuraticŭ, care stă înaintea alternativei, d'a se reîntórce în întunereculŭ negloriosŭ orĭ d'a face în curêndŭ o încercare care sĕ satisfacă așteptărilorŭ generale.

---

## Cestiunea bulgară.

După cum ne-a comunicatŭ Mercurĭ o telegramă din Parisŭ, guvernulŭ rusescŭ a invitatŭ guvernele puterilorŭ europene, sĕ facă între sine unŭ schimbŭ de pĕrerĭ în cestiunea bulgară. Guvernulŭ italianŭ a rĕspunsŭ Rusiei în modŭ favorabilŭ. Guvernulŭ englesŭ încă a rĕspunsŭ, că e gata a sprijini orĭ-ce aragiamentŭ echitabilŭ, der că voesce sĕ cunóscă mai ântêiu basele arangiamentului turco-bulgarŭ, pe care-lŭ recomandă Rusia, fiindŭ făcutŭ pe basa propunerilorŭ rusescĭ, care între altele cerŭ retragerea regenței și disolvarea Sobraniei

O telegramă din Constantinopolŭ ne spune, că ambasadorii puterilorŭ semnatare ale tratatului dela Berlinŭ vorŭ esamina mijlócele propuse de Rusia pentru a resolva crisa bulgară. Negociațiunile cu delegații bulgarĭ vorŭ începe la 29 Ianuariu, la Constantinopole.

In cercurile diplomatice din Viena se asigură, că în casulŭ când regința ar stărui în hotărîrea sa de până acum, d'a nu ceda, puterile europene nu vorŭ ține sémă de ea și vorŭ însărcina oficialŭ pe Pórtă cu aplicarea decisiunelorŭ sale privitóre la regularea cestiunei bulgare. Cei din Constantinopolŭ suntŭ de părere, că singurulŭ obstaculŭ pentru o soluțiune la crisa bulgăréscă pe basa formărei unui guvernŭ mixtŭ, pare a fi în faptulŭ că regența actuală este la disposiția armatei, a cărei șefĭ, mai toțĭ compromișĭ în fața Rusiei, au interesŭ a prelungi resistența. Afară de armată, toțĭ șefiĭ de partidŭ în Bulgaria parŭ resemnațĭ a suferi evenimentele, mai cu sémă după resultatele descuragiatóre ale călĕtoriei deputațiunei bulgărescĭ.

Nu putemŭ sci la ce resultatŭ va ajunge și acestŭ schimbŭ de părerĭ alŭ puterilorŭ și consultările ambasadorilorŭ din Constantinopolŭ, suntŭ semne însĕ, că Anglia nu e dispusă a face pe placulŭ Rusiei, ba chiarŭ caută a îngreuia situațiunea de cumva e adevĕrată scirea următóre: Din Constantinopolŭ se telegrafiază adecă, că maiorul Trotter, atașatŭ militarŭ pe lângă ambasada Engliterei la Constantinopolŭ, a sositŭ la Salonicŭ. Elŭ are ca misiune specială d'a reîncepe studiulŭ condițiunilorŭ geografice și etnografice ale Macedoniei de Nordŭ și în particularŭ a părței Macedoniei, la a cărei posesiune aspiră Bulgarii.

Étă déră, că Englesii caută sĕ aducă la ivélă o altă cestiune, póte printr'o revoluțiune în Macedonia, care negreșitŭ ar procura o ocupare a Bulgariei de către Rușĭ, fără sĕ mai țină aceștia sémă de celelalte puterĭ.

Ca semnŭ de neliniște se póte privi și scirea ce vine din Sofia, că iritațiunea contra lui Zancov, în urma propunerilorŭ ce a făcutŭ Pórta, este atâtŭ de mare, încâtŭ întórcerea sa ar puté da locŭ la turburărĭ regretabile.

Oficiósa „Nesavissima Bolgaria“ într'unŭ aspru articulŭ dă Turciei a înțelege, că déca sprijinesce și ațîță pe revoluționarii bulgarĭ în contra guvernului, Bulgarii îi vorŭ plăti Porții cu aceeașĭ monedă, și anume, în Macedonia.

De altă parte se comunică, că și partida rusă lucréză ca sĕ revolte Macedonia și că s'au și organisatŭ câteva bande. Se mai asigură în órecarĭ cercurĭ politice din Constantinopolŭ, că Pórta, când se va face negociările în privința cestiunei bulgărescĭ, va propune ca fortărețele de pe marginea Dunărei sĕ fiă dărêmate.

In totŭ casulŭ, semnele nu pré vorbescŭ pentru o pacĭnică revoltare a cestiunei bulgare.

---

## Scirĭ militare.

*Rusia.* Guvernulŭ rusŭ înființéză două fabricĭ de acidŭ pricrinicŭ: una la Cherson, cealaltă lângă Pultava. Unŭ numĕrŭ de lucrătorĭ francesĭ, carĭ suntŭ destinațĭ pentru aceste fabricĭ, au trecutŭ în ḍilele aceste prin Varșovia. Intregulŭ produsŭ alŭ fabricelorŭ se va preda guvernului. Materialulŭ brutŭ pentru fabricarea acidŭ pricrinicului se aduce din Francia și are intrare liberă de vamă în Rusia.

*Italia.* Printr'o circulară confidențială, ministrulŭ de rĕsboiu a anunțatŭ prefecților, că este pregătitŭ totulŭ la ministerŭ pentru chemarea clasei 1880-81-82-83. Circulara învită pe prefecțĭ, ca sĕ ia tóte mĕsurile necesare, pentru ca sĕ grăbéscă, în ceea ce'i privesce acéstă esperiență de mobilisare.

---

## Ministrulŭ Sturza la Berlinŭ?

„Corespondința din Viena“ publică următórele:

Unŭ ḍiarŭ vienesŭ, „Wiener Tagblatt,“ pretinde a avé dintr'unŭ isvorŭ diplomaticŭ autorisatŭ următórea destăinuire:

„Imediatŭ după faimosulŭ discursŭ alŭ d-lui de Bismarck, ministrulŭ românŭ, d. Dimitrie Sturza a fostŭ trămisŭ la Berlinŭ de către regele Carolŭ, care dorea sĕ

scie până la ce puntŭ ar avé Germania de gândŭ sĕ lase Ruşilorŭ libertatea de acţiune la Balcanĭ. D-lŭ Sturza a fostŭ primitŭ de comitele Herbert de Bismarck, care i-a declaratŭ în numele cancelarului imperiului, că România ar face bine în vederea complicaţiunilorŭ orientale, d'a se alipi cu totulŭ la Austro-Ungaria.

„In urma acestui consiliu, s'au reluatŭ imediatŭ negociările privitóre la tratatulŭ de comerciu austro-românŭ.

Acéstă scire, că d. Sturza ar fi fostŭ la Berlinŭ, a fostŭ desminţită de ḑiarele guvernamentale din Bucurescĭ.

## SCIRILE ḐILEI.

Cu privire la esecutarea *legei glótelorŭ*, deocamdată se vorŭ conscrie în liste numai acei glotaşĭ ai chiămărei ântêiu, carĭ au servitŭ în armata comună séu la honveḑĭ, deórece acestia se potŭ ţiné în evidenţă mai uşorŭ. Din anŭ în anŭ sĕ va lărgi apoi cerculŭ, până ce cu timpulŭ se vorŭ conscrie toţĭ glotaşii din amêndouĕ chiămările.

—x—

In cercurile politice din *Pesta* se atribue o mare importanţă călĕtoriei ministrului *Tisza* la Viena. Ḑiarele oposiţiunei consideră posiţiunea ministrului preşedinte ungurescŭ ca fórte nesigură.

—x—

Din causă, că mai mulţĭ membri ai comunităţii ev. bisericescĭ din Buda au trecutŭ în anulŭ trecutŭ la unitarĭ, ca sĕ pótă obţiné divorţulŭ, conventulŭ generalŭ alŭ acelei comunităţĭ a hotărîtŭ, sĕ adreseze guvernului prin autorităţile superióre bisericescĭ o representaţiune cu rugarea ca jurisdicţiunea căsătoriilorŭ în Ungaria sĕ se reguleze câtŭ mai curêndŭ în sensulŭ egalei îndreptăţirĭ a tuturorŭ confesiunilorŭ.

—x—

O fóiă ungurêscă e informată, că o bancă din Parisŭ cu unŭ capitalŭ de trei milióne francĭ va înfiinţa în *Ardealŭ* (în Gilău séu Mănăsturŭ lângă Cluşiu, lângă Reghinulŭ săsescŭ séu în comitatulŭ Făgăraşului) o *mare fabrică de postavŭ.*

—x—

*Ministrulŭ de finanţe* a dispusŭ, printr'o ordinaţiune circulară cătră municipii, ca fasiunile privitóre la datoriile întabulate, care se înmânéză după 31 Ianuariu n. şi adecă în timpulŭ dela 1—15 Februariu, trebue sĕ se provadă cu petiţii de justificare şi sĕ se dea comisiunei administrative, pentru ca acésta sĕ decidă asupra primirei séu neprimirei acestorŭ fasiunĭ predate după terminulŭ fixatŭ. In totŭ casulŭ e de recomandatŭ, ca proprietarii de realităţĭ sĕ nu întârḑie cu predarea fasiunilorŭ peste terminulŭ de 31 Ianuariu.

—x—

Se vorbesce, că ministrulŭ *Tisza* are de gândŭ sĕ presinte dietei unŭ *proiectu de lege*, prin care sĕ se pună capĕtŭ mituirilorŭ şi abusurilorŭ la alegerĭ de deputaţĭ, detrăgêndu-li-se pe unŭ anumitŭ timpŭ dreptulŭ de alegere alŭ acelorŭ alegĕtorĭ, despre carĭ se va dovedi că şi-au vêndutŭ voturile. Şi celorŭ carĭ 'şĭ vêndŭ guvernamentalilorŭ voturile?

—x—

Privitorŭ la afacerea grădinei de copii săsescĭ din *Bistriţa*, foile săsescĭ dovedescŭ cu fapte, că înfiinţarea ei s'a făcutŭ pe cale legală, autorităţile competente au fostŭ de cu vreme înscиinţate despre acésta, prin urmare inspectorulŭ şcolarŭ Dr. Havas si Banffy paşa uneltescŭ în contra grădinei de copii în scopŭ de maghiarisare.

—x—

*Restanţele de dare* pe anulŭ 1886 în comitatulŭ *Caraşŭ-Severinului* se urcă la 556,656 fl., adecă cu 13,541 mai multŭ faţă cu anulŭ 1885, deşi s'au şterşŭ din dărĭ, din causa daunelorŭ elementare, 124,341 fl. — Semne de „fericire."

—x—

N'au norocŭ Ungurii cu teatrele lorŭ. Pretutindenea deficite. Nicĭ teatrulŭ naţionalŭ ungurescŭ din *Cluşiu* nu mai póte plăti membrilorŭ sĕi lefurile, deşi e subvenţionatŭ din banii ţĕrei cu 34,000 fl. De ce nu dă ajutorŭ Kulturegyletulŭ? Ce lucru mare décă va avé cu câteva banchete mai puţinŭ?

—x—

*Recrutarea pe anulŭ 1887* se va face în comitatulŭ *Sibiiului* în Martie şi Aprilie şi anume în 7, 8 şi 9 pentru Sebeşulŭ săsescŭ şi cerculŭ sĕu; în 10 şi 11 pentru Mercurea şi cerculŭ sĕu, în 12 pentru cerculu Poienii; în 24 şi 26 pentru cerculŭ Nocrichului; în 28, 29 şi 30 pentru cerculŭ Sibiiu, în 31 Martie n., 1 şi 2 Aprilie n. pentru cerculŭ Boiţa; în 4 şi 5 pentru oraşulŭ Sibiiu; în 7 şi 8 pentru cerculŭ Sĕliştei.

—x—

Ni se comunică următórele: In *Ţinţarĭ* s'a datŭ la 1/13 Ianuarie a. c. o representaţiune cu următorulŭ programŭ: 1. *Deşteptăte Române*" Corŭ de bărbaţĭ; 2. „*Peneşiu Curcanulŭ*" declamatŭ de scolariulŭ I. *Grama*; 3. »*Arvinte şi Pepelea*" vodevilŭ întrunŭ actŭ de Vasile Alexandri, representatŭ de următórele persóne: Arvinte *I. Gavrilescu*; Pepelea, *P. Popoviciu*; Mandica, *Maria Ianculescu* 4. „*Cucuruzŭ cu fóia în susŭ*" cântecŭ poporalŭ, corŭ de bărbaţĭ. 5. „*Mama Anghelușa,*« comediă de V. Alexandri, esecutată de Titu *Popoviciu*. 6. „*Hai în horă de-a juca*" melodiă românească poporală, corŭ mixtŭ. După producţiune a urmatŭ petrecere cu danţŭ. Venitulŭ producţiunei, care a fostŭ satisfăcĕtorŭ, a fostŭ destinatŭ pentru fondulŭ scólei locale. — *u.*

—x—

*Ţĕranii românĭ din Galaţĭ* vorŭ representa mâne séră, Dumineca în 18 (30) Ianuariu, în ospĕtăria comunală de acolo. următórele piese teatrale: „*Scóla e mare lucru,*« scenetă socială într'unŭ actŭ, cu cântece. » *Umblă la însuratŭ şi bucóvna n'a învĕţatŭ,*" comediă socială într'unŭ actŭ. »*Şioldanŭ Vitézulŭ*", canţionetă într'unŭ actŭ. Piesele vorŭ fi jucate de următórele persóne: George Leanca, George Aronŭ, Ioanŭ Stiniguţă, George Bonea, Victoria Aronŭ, George Pacala, Rachira Savu, Marina Aronŭ, Acsente Totoiu, Nicolau Ludu; Terente Moldovanŭ; ţĕranĭ şi ţĕrance. Ofertele marinimóse se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ chita publice. După representaţiune urméză danţŭ.

—x—

*Inteligenţa română din Cluşiu* va arangia Joi la 24 Faurŭ st. n. 1887 unŭ „*Concertŭ înpreunatŭ cu balŭ*" în favorulŭ „fondului pentru înfiinţarea unei scóle române de fetiţe în Clușiu". Comitetulŭ s'a constituitŭ în modulŭ următorŭ: Preşedinte Iuliu *Coroianu*, advocatŭ, vicepreş Iuliu *Dombradi* ascultătorŭ de drepturĭ, secretarŭ Iosifŭ *Popescu* ascultătorŭ de drepturĭ, cassarŭ Basiliu *Podóbă* capelanŭ, controlorŭ Nestorŭ *Simonŭ* ascultătorŭ de drepturĭ; membrii în comitetŭ: Ioanŭ *Farcaşiu* drd. în drepturĭ, Emilŭ F. *Negruţiu* medicinistŭ, Georgiu *Moga* medicinistŭ, Eugeniu *Branŭ* ascultătorŭ de drepturĭ, Octavianŭ *Boerŭ* ascultătorŭ de drepturĭ, Aureliu *Popŭ* ascultătorŭ de drepturĭ, Corneliu *Roşiescu* medicinistŭ, Alexandru *Andressi* medicinistŭ, Virgilŭ *Şiotropa* ascultătorŭ de filosofiă, Eugeniu *Solomonŭ* medicinistŭ, Alesandru Şandorŭ medicinistŭ, Ioanŭ *Gallŭ* ascultătorŭ de drepturĭ, Georgiu *Simu* ascultătorŭ de filosofiă, Nicolau *Bobeşiu* oficiantŭ şi Pompeiu *Grigoriţa* ascultătorŭ de filosofiă.

———

Ni se trimitŭ din *Măxinenĭ* următórele spre publicare:

Domnule Redactorŭ!

In Nr. 18 alŭ fóiei pedagogice „Scóla şi Familia" am cetitŭ între altele critica şi observaţiunile ce i se facŭ micului internatŭ alŭ »Reuniunei femeilorŭ din Braşovŭ" din incidentulŭ representaţiei teatrale, care după arĕtările d-lui I. Dariu a fostŭ ca o petrecere în familiă. D-lŭ Dariu încă socotesce că nu a arĕtatŭ destulŭ, dér noi capŭ avemŭ ca sĕ'nţelegemŭ, că o măciucă ajunge la unŭ carŭ de óle. Nu voiu sĕ amintescŭ décă trebuia séu nu a alege o altă piesă; dér credŭ că într'unŭ oraşŭ ca Braşovulŭ, unde Românii nu numĕră atâtea internate, asociaţiunĭ ş. a., d-lŭ Dariu îşĭ putea face observările şi critica sa pe altă cale multŭ mai priinciósă, decâtŭ pe calea publicităţii. D-lŭ Dariu ne dă sĕ înţelegemŭ, că internatulŭ nu corĕspunde adevĕratei creşterĭ şi părinţii, decâtŭ sĕ speseze banĭ pentru aşa ceva, ar găsi o cale mai lesniciósă pentru instrucţiunea fetelorŭ, de esemplu sĕ aboneze foia d-sale căcĭ aşa se înţelege din pasagele din urmă ale criticei. De obiceiu, şi e tristŭ lucru acesta, carĭ au învĕţat mai multă orĭ mai puţin carte critică mai toţĭ ai noştri totŭ ce vĕdŭ şi audŭ, fiă orĭce instituţiune, ba orĭce muncă, şi ne spunŭ că altfelŭ trebue sĕ se facă, dér niciodată nu ne arată cum. Trebue sĕ declarŭ d-lui Dariu, că d-sa e departe de a înţelege scopulŭ ce urmăresce Reuniunea cu acestŭ internatŭ, căcĭ altfelŭ nicĭ douĕ rêndurĭ n'ar fi mai stricatŭ, arĕtândŭ musca dreptŭ elefantŭ."

*Susana D. Eremia.*

Indolŭ, 2 (14) Ianuariu 1887.

Din articulii „Gazetei" scrişĭ cu privire la misiunea patriotică a bisericelorŭ nóstre numai omulŭ rĕutăciosŭ póte deduce agitare contra bisericilorŭ ungurescĭ; dér, pe lângă cele ḑise de „Gazetă", prelatulŭ ungurescŭ reformatŭ Szasz Domokos a datŭ testimoniu de paupertate spirituală conaţionalilorŭ sĕi, carĭ la tótă ocasiunea au tocatŭ şi tócă la urechia preoţilorŭ românĭ, că pentru ce se amestecă în afacerĭ naţionale şi nu rĕmânŭ lângă evangeliă. Preotulŭ zelosŭ şi iubitorŭ de turmă totdéuna s'a interesatŭ şi se va interesa de tóte afacerile poporului sĕu.

Décă »Kulturegylet"-urile ungurescĭ arŭ avé de principiu conducĕtorŭ numai şi numai resläţirea culturei ungurescĭ şi nu desnaţionalisarea nóstră—ar mai fi ce ar fi, dér când veḑĭ că cu puterea umblă sĕ te facă Ungurŭ, ḑeu trebue sĕ te măhnescĭ până în adênculŭ inimei.

Cumcă „Kulturegylet"-urile ungurescĭ şĭ-au greşitŭ scopulŭ şi au apucatŭ pe cale rĕtăcită, acésta nu numai din partea nóstră s'a recunoscutŭ, ci şi din partea unorŭ bărbaţĭ însemnaţĭ maghiarĭ, carĭ s'au rĕdicatŭ peste pasiunile naţionale şi peste şovinismulŭ de maghiarisare.

Aşa de esemplu cetimŭ în broşura d-lui deputatŭ dietalŭ Ludovicŭ Mocsary, edată în anulŭ 1886 la fóia 12: „...am spus'o însĕ cu hotarîre, că agitaţiunea însceпată prin reuniunile de cultură nu o aflu la loculŭ sĕu«; ér la fóia 28: „Sub devisa: statŭ maghiarŭ, cultură maghiară, Ungurii au arboratŭ stégulŭ maghiarisărei în genere ca pe o politică naţională şi ca pe celŭ mai influinţătorŭ mijlocŭ alŭ acesteia spre centralisaţiune."

Aşadéră cei dela „Ellenzek" arŭ trebui sĕ înţelégă, că „Gazeta« nu a agitatŭ, ci a arĕtatŭ, că după esemplulŭ fraţilorŭ Maghiarĭ şi noi trebue sĕ stăruimŭ pentru

---

## FOILETONU.

### Limba str'auşească[1])

*Poesiă macedonénă.*

Domnĭ marĭ, cetăţĭ şi case
Au chierdutŭ cu tóte ş'-toţĭ;
Ş'-românésca limb'ar'mase
Di *l'auşĭ*[2]) la strinepoţĭ.

*Ma*[3]) in starea care éste,
*Mărata*[4]) di limba mea!
Te lia*) mila de-a liel *maste,*[5])
*And'*[6]) aruçĭ oclĭi la lea:

*'Nvirinată,*[7]) ş'adăpată
Cu *piloniŭ*[8]) sute di verĭ;
*Tălăită,*[9]) sfulgerată
Ş'amurţită di durerĭ!

Dispuliată, *dipirată*[10])
Şi cu trup-lu vĕtămatŭ;
Anvĕlită şi 'nfăşétă
Tr'unŭ *straniŭ*[11]) 'mpetecatŭ.

*Agărşită*[12]) 'n *muhleḑîre*[13])
*Iete*[14]) 'ntregĭ ca tri *ciudiĭ*[15])!
Ş'alăsată 'n putreḑire
Nu di morţĭ *ma*[3]) şi di viĭ!...

Scósă, ştérsă ditru carte.
*Asgunită*[16]), di păngânĭ
Din biséricá departe,
Ca lupŭ avinatŭ di cânĭ.

*Sum*[17]) negură 'ntunecósă,
*Sdruminată*[18]) di funtunĭ,
*Pliguită,*[19]) giaçe 'n casă
La fumelĭ-le di-a românĭ.

Mulţĭ românĭ la lea *muntrescu*[20])
Cu *'n-a-rĕu-lu,*[21]) ş'fără dorŭ;
Că di fum-l'açel grĕçescu,
'Ntunecată-ĭ mintea lorŭ.

Mulţĭ din noĭ, o! fraţĭ di sângĭ,
In locŭ ca-s'nĕ agiutămŭ,
De-arĕŭ mare 'ţĭ vine s'plângĭ,
Cum façemŭ, cum *adărămŭ*[22]):

Dămŭ avére, dămŭ sudóre;
Dămŭ di tot ma' bunŭ çe-avemŭ
Pisti lumea di *sum*[17]) sóre,
*Ni-óspeţĭ-li*[23]) sĕ'ngrăşemŭ.

'Nclĭidemŭ pórtă, uşe, casă,
La ai noştri hilĭi[24]) şi fraţĭ
Şi *'ngănămŭ***) la nóstră mésă
Şerchĭ şi luchĭ nesăturaţĭ!

Nĕ*'ncăcemŭ*[25]) cu mumă ş'-tată.
Nĕ bătemŭ frate cu sorŭ
Ş'-cu *óspeţĭ*[23]) di *ieta*[24]) tótă
Tr'açelĭĭ çi s'nĕ sgrumă vorŭ.

Mulţĭ *glarĭ*[26]) suntŭ carĭ sghéră
Şi lucréză necurmaţĭ
Ḑiuă ş-nópte, vrundu s'-chiéră
Limba di părintĭ şi fraţĭ.

Cerŭ şi lună, niorĭ, stéle,
Munţĭ şi câmpurĭ pĕn'vedemŭ:
*Bărçirĭ,*[27]) chĭetri, pădurĭ gréle
Pesci 'n mare pĕn' avemŭ.

Ş'-pĕnă sór'le va-s'-lucéscă,
Iea nu chiérde di *stri*[28]) *locŭ*[29])!
Că-ĭ *vistére*[1]) părintéscă,
Care n'arde niçĭ-'n focŭ!....

(„România«)

*T. Iliescu.* (Cruşovean)

Observare. *) Articolulŭ mas. plur., care este *li*, doĭ *l* urmaţĭ de unŭ *i* séu *lli* şi *li* urmatŭ de orĭ-ce vocală, au sunetulŭ lui *gli* alŭ Italianului în cuvêntulŭ *figlio.*

[1]) strămoşéscă, [2]) bĕtrânĭ, [3]) însĕ, (dér) [4]) sĕrmana séu amărîta, [5]) figură, [6]) când, [7]) măhnită, [8]) pelinŭ, [9]) nimicită, [10]) sfăşiată, [11]) vestmêntŭ.

[12]) uitată, [13]) muceḑire, [14]) secolĭ, [15]) minunĭ, [16]) gonită (dată afară) [17]) supt séu sub, [18]) sdruncinată, [19]) rănită, [20]) privesc [21]) ură, [22]) procedem, [23]) inimicĭĭ.

**) Chemămŭ. (Acestŭ verbŭ nu se aplică decâtŭ la animale d. e.: 'ngană *oea*, 'ngană *cânele* etc.)

[24]) fiĭ, [25]) certămŭ, [26]) nebunĭ, [27]) stâncĭ, [28]) peste, [29]) pământŭ.

### Maica sfântă şi fiiulŭ sĕu.

*Colindă popor. din Ardealŭ cul. de I Bugnarŭ.*

Se preumblă
Maica sfântă,
Pe celŭ plaiu,
Piciorŭ de raiu,
Tocma'n ḑorĭ de diminéţă
C'unŭ pruncuţŭ micuţŭ în braţe.
Prunculŭ prinde-a se cântá,
Maica sfânt'a cuvênta:
— „Tacĭ fiiuţŭ, nu plânge-aşa
Că ne-omŭ pune de-omŭ mai stá
Sub umbruţa plopului,
In préjma bujorului!"
— Cum la plopŭ ei au sositŭ,
Maica sfântă-a odihnitŭ;
Plopulŭ umbră le făcură,
Pruncu 'ndată adormiră,
Plopulŭ umbră nu făcură,
Pruncu 'ndată se treḑiră.
Maica sfânt'a cuvêntatŭ:
— „Fire-ai plópe blăstĕmatŭ
De mine, de Dumneḑeu,
De gura fiiului meu!"
— Ea de-acólea a plecatŭ
Cu pruncuţulŭ după capŭ.
Pe celŭ plaiŭ,
Piciorŭ de raiu
Prunculŭ prinde-a se cânta,

apĕrarea, întărirea și susținerea poporului nostru; amŭ ȡisŭ și o ȡicemŭ că ne-amŭ apĕratŭ și între marginele legei ne vomŭ apĕra—departe de a fi inimicî nației maghiare și cetățenî necredincioșî ai statului — în contra tuturorŭ atacurilorŭ nedrepte, pornite contra limbei, scólelorŭ, justelorŭ postulate de a ne împărtăși și noi de drepturî politice, precum avemŭ „fericirea“ de a ne bu cura de suportarea greutățilorŭ publice.

Totŭ în broșura lui Mocsary fóia 33 se ȡice: »Vatra familiei, viéța socială, literatura: tóte acestea nu suntŭ de ajunsŭ ca sĕ ridice la nivelulŭ conscienței naționale unŭ poporŭ séu o comunitate de ómenî, fiă mai mică orî mai mare, ce vorbescŭ aceeașî limbă, décă acestŭ poporŭ nu póte sĕ constitue o comunitate politică, în care elŭ sĕ-șî pótă esprima pe deplinŭ caracterulŭ sĕu și sĕ și-lŭ pótă aduce la valóre«.

Noi amŭ ȡisŭ la tótă ocasiunea, că de dragulŭ nimĕnui nu vomŭ abȡice de scólile, tradițiunile și datinele strămoșescî, încâtŭ acele corespundŭ desvoltărei și conservărei consciinței naționale, fiindŭ cu băgare de sémă la cuvintele marelui apostolŭ Pavelŭ: *„Ce e bunŭ sĕ țineți, de ce e rĕu sĕ vĕ feriți«*, și-mî place a crede că nimenî pe fața pământului nu ne póte disputa și denega dreptulŭ de a ne ținé de ce e bunŭ.

La pagina 37 Mocsary ȡice: „Acelŭ Românŭ, gacelŭ bărbatŭ de altă naționalitate, care se străduesce sĕ-șî înalțe națiunea sa, *tocmai așa lucréză pentru înălțarea patriei, ca și acelŭ Maghiarŭ, care lucréză pentru înălțarea spirituală și materială a Maghiarismului*, înțelegêndu-se: fiă-care amĕsuratŭ puterei și cercului sĕu de influință«.

Părerea „Gazetei«, ca prelații noștri în unele cause rave sĕ lucre în coințelegere este de doritŭ sĕ fiă îmbrățișată, și față cu cele ce ȡice „Ellenzek« numai atâta ȡicŭ: că nu este omŭ înțeleptŭ sĕ nu se pótă înțelepți și din învĕțătura altuia.

Spre a susținé cu folosŭ bunŭ de esemplu scólele nóstre nu e de ajunsŭ înțelepciunea guvernărei, asprimea legilorŭ, șirulŭ neîntreruptŭ alŭ ordinațiunilorŭ, câte unŭ articulŭ de fondŭ din când în când, ci în prima linie se poftescŭ *ajutóre materiale.*

Așadéră pentru ajutorarea scólelorŭ și a corpului învĕțătorescŭ cu smerenia ȡicŭ, că nu mai trebue sĕ așteptămŭ după timpurî mai bune și împrejurărî mai favoritóre, că póte acele suntŭ departe, ci dela micŭ până la mare, unulŭ ca toțî și toțî ca unulŭ, amĕsuratŭ puterilorŭ nóstre spirituale și materiale, sĕ ne punemŭ umĕrulŭ, ca nimerita propunere a „Gazetei«, de a se în ființa o *reuniune scolară câtŭ mai în grabă*, sĕ se realiseze, devenindŭ isvorŭ dătătorŭ de viéță.

Așteptămŭ ca bărbații nostri mai espertî sĕ vorbéscă în causa acésta. Décă însĕ spre nenorocirea poporului nostru propunerea sulevată de „Gazetă« nu ar deveni realitate, trebue numai decâtŭ, ca Metropoliții — Ordinariatele — ajutorate de clerŭ, astfelŭ sĕ pună la cale trebile, ca scólele cu începerea anului scolasticŭ 1887—8 se priméscă ajutóre considerabile, décă nu în banî, baremî în cărțî și rechisite și, décă cu staruință vomŭ voi-o acésta, esecutarea e posibilă, sprijinițî fiindŭ în causa acésta și din partea »Associațiunei Transilvane«, care are de scopŭ cultivarea poporului românŭ, precum și din partea altorŭ fondurî, ce le avemŭ deja înființate în archidiecesa gr. cat. metropolitană.

Națiunea, adecă poporulŭ nostru de presentŭ trebue consideratŭ ca o mină prețiósă, care în brațele sale cuprinde totŭ felulŭ de metale scumpe, carî prin esploatare, prin muncă trebue aduse la valóre; și cine are acéstă datorință? — Românii cu carte și binesĕmțitorî.

Prea bunului nostru Archipăstorŭ și părinte, de ale cărui nobile fapte în tóte ar trebui — precum am ȡisŭ și până acum — sĕ le imitămŭ amĕsuratŭ puterilorŭ nóstre, așa credŭ, că noi, preoții, cu nimicŭ nu i-amŭ face mai mare plăcere cu începerea anului nou, în care amŭ intratŭ, decâtŭ décă cu toții, dela mare păn' la micŭ și dela micŭ păn' la mare, ne-amŭ face membrii parte fundatorî, parte ordinarî, orî ajutătorî, la Reuniunea bisericéscă archidiecesană gr. cat. din Blașiu. Cum că ce po'ŭ face puterile unite la ómenî cu carte, carî se interesézä de națiunea lorŭ, ne probéză mai pe susŭ de orî ce îndoélă articululŭ publicatŭ în »Fóia bisericéscă« din Blașiu Nr. 22 și 23 pag. 354 din 1886 sub titlulŭ: „Viéța religiósă a Parisului,« căcî ceea ce se póte face la Parisŭ în stilŭ mare, aceea și la noi se póte face în micŭ, chiar și în cea mai neînsemnată comună.

*Petru Ales. Vlassa.*
v.-protop. gr. cat.

---

**Din comitatulŭ Bistrița-Năsĕudŭ,** Ianuariu 1887.

Onorate D-le Redactorŭ! Vice-comitele comitatului Bistrița-Năsĕudŭ, nu sciu din îndemnulŭ propriu, séu la vr'unŭ ordinŭ mai înaltŭ, a interȡisŭ de-a se mai procura în viitorŭ foi politice din cassele comunale, sub pretestŭ ca sĕ nu se propage între poporŭ idei rătăcite. Ce-i dreptŭ pe la noi tóte comunele până acuma au prenumĕratŭ la gazetele românescî, „Gazeta Transilvaniei« ș. a. déră prin aceea nu comisŭ nicî unŭ pĕcatŭ, nicî nu s'au propagatŭ idei rĕtăcite printre poporulŭ nostru, cu tóte că s'au cetitŭ foile politice.

Eu credŭ, și susținŭ susŭ și tare — că décă s'ar fi prenumĕratŭ din cassele comunale foi maghiare ca »Ellenzék“, „Budapesti Hirlap« ș. a. nu s'ar fi ordonatŭ sistarea de prenumerațiune. Nu cunóscemŭ limba maghiară, déră pentru aceea totŭ așa de bunî patrioțî suntemŭ și noi ca și Maghiarii. Și noi Românii prestămŭ jertfe în sânge și banî. pentru intregitatea statului și apĕrarea Tronului. Deși Bánffy interȡice cetirea foilorŭ și prenumĕrarea lorŭ din casele alodiale, totușî nu s'a ajunsŭ scopulŭ. In contra acestui ordinŭ, noi totŭ vomŭ ceti gazetele românescî, prenumĕrându-le cu banii nostri proprii. Cine ne va mai opri?!

*Someșanulŭ.*

## Mulțămită publică.

Subsemnatulŭ Comitetŭ își împlinesce o plăcută datorință esprimându-și recunoscința sa cordială Dómnei Ecatarina Stafovi iu pentru donulŭ făcutŭ reuniunei nóstre, precum și mulțămită sinceră acelorŭ domnî și dómne, carî cu ocasiunea petrecerei arangiată în presĕra anului nou au binevoitŭ a suprasolvi preste prețulŭ ficsatŭ, și anume:

D. George B. Popŭ 5 fl. pentru 2 bil. de persónă.
„ Gönesi Pál 2 » „ 1 » »
„ Aur. Mureșianu 2 „ » 1 » „
„ Lászlo jun. 2 „ » 1 „ »
„ Iosifŭ Pușcariu 4 » » 1 » de familiă
„ Dionisie Vajda 4 » „ 1 » »
„ N. Porescu 3 „ „ 1 » „
D-na Victoria Iuga 4 fl. 50 cr. 1 „ „

Brașovŭ, în 16 Ianuariu 1887.

*Comitetulŭ reuniunei femeilorŭ rom. pentru ajutorarea vĕduvelorŭ sĕrace.*

---

## Ultime scirî.

*Parisŭ*, 27 Ianuariu. Nu este esactŭ că generalulŭ Boulanger trebue sĕ-și dea demisiunea, cum ȡice „Daily Telegraph“, în casulŭ când ar isbucni unŭ resbelŭ între Francia și Germania.

*Viena*, 27 Ianuariu. „Noua Presă Liberă“ ȡice că sosirea la Viena a delegațilorŭ românî n'a fostŭ încă notificată cabinetului austriacŭ. Reluarea negociărilorŭ în vederea încheierei unei nouĕ convențiunî comerciale, va fi probabilŭ amânată.

*Viena*, 24 Ianuariu. Autoritățile militare au anunțatŭ pe recruțî și pe reserviștî, că vorŭ fi chiemațî sub stcagŭ la 10 Februariu viitorŭ, în locŭ de 1 Aprilie.

*Viena*, 27 Ianuariu. Astăȡî s'a rĕspânditŭ sgomotulŭ că Austro-Ungaria a interȡis'o, la rândulŭ ei, esportațiunea cailorŭ. Acéstă scire a produsŭ o mare impresiune defavorabilă la Bursă. Până acum nu s'a confirmatŭ acéstă scire, care pare puținŭ întemeiată.

---

## SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 29 Ianuariu. — Fóia oficială publică depărtarea lui George Kemeny din postulŭ de fișpanŭ alŭ comitatului Turda-Arieșŭ.

BERLINŬ, 29 Ianuariu. — Foile de séra anunță că **se conchiamă și se adună în mare numĕrŭ reserviști, pentru ca sĕ se eserceze în mânuarea nouei puscî de repetiția.**

---

## DIVERSE.

**In sala de disecțiă.** — In 23 Ianuariu înainte de améȡî, s'a ținutŭ în sala de prelegerî a profesorului Billroth din Viena unŭ esamenŭ practicŭ din chirurgiă, la care au luatŭ parte numĕroșî ascultătorî. Unuia dintre candidațiî, carî s'au presentatŭ la esamenŭ, i s'a datŭ unŭ casŭ fórte greu sĕ facă diagnosa. Acésta i se îngreuia prin necontenitulŭ plânsŭ alŭ pacientului Iohann Wenner în etate de 8 anî, pe care consilierulŭ curții Billroth înzadarŭ căuta alŭ liniști. Chiar după asigurarea, că nu i se va întêmpla nimicŭ, plângea totŭ mai tare ȡicêndŭ cu vocea înnecată în lacrămî: "Țî dau unŭ florinŭ, domnule profesorŭ, numai sĕ'mî daî drumulŭ.“ Aceste vorbe făcură sĕ isbucnéscă în furtunóse risete întregulŭ auditorŭ.

**Ințelepciune de scolarŭ.** — Intr'o oră de fisică explică și documentă învĕțătorulŭ totŭ prin esemple cunoscute, cum se întindŭ corpurile prin căldură și cum se strângŭ prin récélă, aduse apoi și. vr'o câteva esemple, care păreau a face excepțiune dela acéstă lege a naturii și provocă pe scolarî a-i da și alte exemple de felulŭ acesta în óra viitóre. La întrebarea învĕțătorului în óra procsimă, care este în stare sĕ-i dea și alte exemple de acestŭ felŭ, rĕspunse unulŭ dintre școlarî: »Și stomaculŭ meu se întinde la frigŭ și se strînge la căldură.« Invĕțătorulŭ: „Cum ai probatŭ acésta?« Scolarulŭ: Când este frigŭ potŭ mânca multŭ mai multŭ, decâtŭ când este caldŭ.“

**Turcesce.** — Lucrulŭ se petrece în casa unui lordŭ bogatŭ. Toțî ambasadorii erau invitațî. Deodată pășî representantulŭ divanului turcescŭ, Techtel-pasa, spre stăpânulŭ casei și îlŭ întrebă: »Câte fiice ai?« — »Șése«, respunse lordulŭ. — »Vi-le cerŭ eu!“ adăugă Turculŭ. Óspeții strînseră socrului, precum și noului sĕu ginere plinî de invidiă mâna spre gratulare.

---

**Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.**
**Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu**

---

Maica sfânt'a cuvênta:
— »Tacî fiiuțŭ, nu plânge-așa,
Că ne-omŭ pune de-omŭ mai sta
Sub umbra cireșului,
In préjma mălinului!“
— Cum la cireșŭ au sositŭ
Maica sfânt'a odihnitŭ.
Cireșulŭ umbră făcură,
Pruncu 'ndată adormiră.
Maica sfântă a grăitŭ:
— „Fire-ai cireșŭ alduitŭ
De mine, de Dumneȡeu,
De gura fiiului meu:
De pénă voinicilorŭ,
De struțișorŭ fetelorŭ,
De mĕcauĕ*) popilorŭ
Și de mese domnilorŭ!“

## Strigăturî poporale din Sĕlagiu

adunate de Iónŭ P. Lazaru.

Dragă-'mî e lelea cu gușî
Ca tênjéla cu cătușî;
Când mĕ ducŭ véra la sapă
Ea-'mî aduce 'n gușă apă;
Când mĕ ducŭ véra la fênŭ
Ea-'mî aduce 'n gușă vinŭ.

***

Fiă Draculŭ supĕratŭ
Păn'a fi vre-o crâșmă 'n satŭ
Eu voiu bea, la care-'oiu vré
Și'oiu plăti, când voiu puté.

***

Dragă-mî e crâșma 'n pădure
Că béu vinŭ și mănâncŭ mure.
Venindŭ prin pădure'n josŭ
Mĕ 'ntêlnescŭ cu celŭ frumosŭ;
Venindŭ prin pădure 'ncóce,
Mĕ'ntêlnescŭ cu cine-îmî place.

***

Frunȡă verde de pe luncă
Primăvéra nóptea-i mică,
Nu potŭ fi la ibovnică —
Până 'n luna lui Brumarî,
Când vorŭ fi nopțile marî.
Vorbeștî lelei câte 'țî place
Și ȡiuă nu se mai face.

***

Bădișorŭ cu pénă 'n clopŭ*)
Vorbirea-șî cu tin' unŭ stropŭ,
Dér mĕ temŭ c'oiu zăbovi
Și măicuța m'a toi —
C'am mai zăbăvitŭ odată
Și-o vrutŭ maica sĕ mĕ bată.

***

Tu lele cu rochiă scurtă,
Trecî valea și mĕ sĕrută!
— Trécă Draculŭ p'acolea
Că-mî voiu uda rochia, —
Ardă-țî foculŭ rochia
Rĕu te temî că s'a uda.

***

Lele cu peptariu feștitŭ*)
Cuptoriu'țî e deslipitŭ;
Pe sub vétră, —
Cânil latră;
Pe sub dungă —
Esŭ în tindă;
Pe sub scară esŭ afară. —
— Țipă lele peptariulŭ
Și'țî lipește cuptoriulŭ.

***

Hopŭ! țupŭ! puiu de lupŭ,
Fugî din cale'mî sĕ mĕ ducŭ
La fĕtuța lui Bujorŭ
Că-i cu haine de fuiorŭ
Și cu póle de bumbacŭ,
Bună'mî-ar' fi că'sŭ sĕracŭ.

***

Frunȡă verde ruptă'n trei,
Eu cunoscŭ voia mândrei;
Ea cu mine s'ar iubi
Dar' nu cutéȡă-a vorbi —
— Cutéȡă mândră, vorbesce,
Că și Nițu te iubesce.

***

Așa ȡice frunȡa'n plopŭ:
Că dragostea nu-i norocŭ,
Așa ȡice frunȡa'n viă
Că dragostea nu-i moșiă
Numai dorŭ și dușmăniă.

***

Vai de mine cum m'așŭ duce —
Nu mĕ'ndurŭ de gura dulce.
Gură dulce mî-am aflatŭ —
Nu gândescŭ la însuratŭ.

***

Mare-i délulŭ Măgurei,
Mai mare-i dorulŭ badei.
Délulŭ Măgurei se gată,
Dorulŭ badei nicîodată.

***

Pĕcurărașŭ dela oi
Nu âmbla desŭ pe la noi;
Că măicuța nu m'a da,
Dup'unŭ omŭ ca dumnia-ta.

***

Dragu'mî-e prunulŭ cu prune
Și omulŭ cu vorbe bune;
Mî-e urîtŭ pĕrulŭ cu pere
Și omulŭ cu vorbe rele.

***

Dómne bate omulŭ rĕu
Din cale, din drumulŭ meu;
Dér' nu'lŭ bate nicî prea rĕu
Numai după gândulŭ meu.

*) Mĕcauĕ, bĕte, bastóne.

*) clopŭ = păláriă.

*) văpsitŭ.

**Cursulŭ la bursa de Viena**

din 28 Ianuariu st. n. 1887

| | |
|---|---|
| Rentă de aurŭ 5% | 98.75 |
| Rentă de hârtiă 5% | 90 — |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare | 148 60 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) | 96 75 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune) | 126 — |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune) | 115 50 |
| Bonurĭ rurale ungare | 103.75 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 103.70 |
| Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ | 104.— |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 103 75 |
| Bonurĭ rurale transilvane | 104 — |
| Bonurĭ croato-slavone | 104 50 |
| Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. | —.— |
| Imprumutulŭ cu premiu ung. | 117.— |
| Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului | 121 20 |
| Renta de hărtiă austriacă | 79 25 |
| Renta de arg. austr. | 88 70 |
| Renta de aurŭ austr. | 109 90 |
| Losurile din 1860 | 135.25 |
| Acţiunile băncel austro-ungare | 854 — |
| Act. băncel de creditŭ ung. | 289.— |
| Act. băncel de creditŭ austr. | 282.60 |
| Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ | 5.95 |
| Napoleon-d'orĭ | 10.05 |
| Mărcĭ 100 împ. germ. | 62 25 |
| Londra 10 Livres sterlinge | 127.35 |

**Cursulu pieţei Braşovŭ**

din 29 Ianuariu st. n. 1887.

| | Cump. | Vênd. |
|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | 8.44 | 8.46 |
| Argint românesc | 8.40 | 8.42 |
| Napoleon-d'orĭ | 9 99 | 10.03 |
| Lire turcescĭ | 11.30 | 11.33 |
| Imperialĭ | 10.30 | 10.33 |
| Galbenĭ | 5.94 | 5.96 |
| Scrisurile fonc. »Albina» | 101.— | 102.- - |
| Ruble Rusescĭ | 116.— | 117.— |
| Discontulŭ | 7—10% pe anŭ. | |





Sz. 56/1887.

# Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 6317 számu végzése által Dr. Miku András ügyvéd által képviselt Dr. Leményi Miklos javára alsó kománai Popu Iosifŭ és társai ellen 106 frt. tőke, ennek 1886 év August hó 4 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 39 frt. 95 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag le foglalt és 350 frt. 90 krra becsült kutsulátai Boér Györgynél: 2 szürke paripa és 1 sárga kancza ló 7—7 éves; Popu Iosif és nejénél: 46 drb. épületneh való cserefa, 11 szekér széna, 5 szekér szalma, 40 szekér trágya, 1 bivalborju 1 éves, 1 tak: tüzhely és több butorokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 1562/1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis kutsuláta és Alsó-komának özségeiben leendő eszközésére 1887 ik év Február hó 5-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvényczikk 107 §-a értelmében a legtöbbet igérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sárkány, 1887 év Ianuár hó 26 napján.

**Amberboy Lajos,**
kir. birosági végrehajtó.

# Mersulŭ trenurilorŭ

**Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.**

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

## Predealŭ-Budapesta

| | Trenŭ de persόne | Tren accelerat | Trenŭ omnibus | Trenŭ omnibus |
|---|---|---|---|---|
| Bucurescĭ | — | — | — | 7.30 |
| **Predealŭ** ( | — | — | — | 1.14 |
| ( | — | — | — | — |
| Timişŭ | — | — | — | 1.45 |
| **Braşovŭ** ( | — | — | — | — |
| ( | 7.47 | — | 4.16 | 2.32 |
| Feldióra | 8.24 | — | 5.02 | — |
| Apatia | 8 51 | — | 5.43 | — |
| Agostonfalva | 9.14 | — | 6.15 | — |
| Homorodŭ | 9.51 | — | 7.06 | — |
| Haşfaleu | 11.03 | — | 8.52 | — |
| Sighişóra ( | 11.29 | — | 9.19 | — |
| ( | 11.26 | — | 9.31 | — |
| Elisabetopole | 12 0? | — | 10.16 | — |
| Mediaşŭ | 12.29 | — | 10.57 | — |
| Copsa mică | 12.44 | — | 11.19 11.31 | — |
| Micăsasa | 1.05 | — | 11.52 | — |
| Blaşiu | 1.34 | — | 12.31 | — |
| Crăciunelŭ | 1.46 | — | 12.48 | — |
| Teiuşŭ | 2.09 | — | 1.22 | — |
| Aiudŭ | 2.39 | — | 2.18 | — |
| Vinţulŭ de susŭ | 3.01 | — | 2 48 | — |
| Uióra | 3.08 | — | 2 56 | — |
| Cucerdea | 3.14 | — | 3 64 | — |
| Ghirisŭ | 3.53 | — | 4 51 | — |
| Apahida | 5.10 | — | 5.28 | — |
| **Clusiu** ( | 5.30 | — | 5 56 | — |
| ( | — | 6 03 | — | 8.00 |
| Nedeşdu | — | 6.21 | — | 8.36 |
| Ghirbĕu | — | — | — | 9.02 |
| Aghirişŭ | — | — | — | 9.32 |
| Stana | — | — | — | 10.11 |
| Huiedinŭ | — | 7.14 | -- | 10.51 |
| Ciucia | — | 7.43 | — | 12 16 |
| Bucia | — | — | — | 12.50 |
| Bratca | — | — | — | 1.21 |
| Rév | — | 8.22 | — | 2.02 |
| Mezŏ-Telegd | — | 8.48 | — | 3.06 |
| Fugyi-Vásárhely | — | — | — | 3.38 |
| Várad-Velinţe | — | — | — | 3.54 |
| **Oradia-mare** ( | — | 9.13 | — | 4.05 |
| ( | — | 9.18 | 10.55 | 4.50 |
| P. Ladány | — | 10.38 | 1 23 | 7.28 |
| Szolnok | — | 12.20 | 3.24 | — |
| **Buda-pesta** | — | 2.15 | 10.05 | — |
| Viena ( | — | — | 2.15 | — |
| ( | — | 8.00 | 6.05 | — |

## Budapesta—Predealŭ

| | Trenŭ de pers. | Tren accelerat | Trenŭ omnibus | Trenŭ de persόne | Trenŭ omnibus |
|---|---|---|---|---|---|
| Viena | 11.10 | — | — | — | -- |
| **Budapesta** | 7.40 | 2.— | 3.10 | 6.20 | 8.00 |
| Szolnok | 11.05 | 3.58 | 7 38 | 9.34 | 11.40 |
| P. Ladány | 2 02 | 5.28 | 5 40 | 11.26 | 2.31 |
| Oradea mare | 4.12 | 6.58 | 9.14 | 1.38 | -- |
| Várad-Velencze | — | — | 9.24 | 2.06 | . |
| Fugyi-Vásárhely | — | — | 9 41 | 2 17 | -- |
| Mezö-Telegd | — | 7.33 | 10 19 | 2.40 | — |
| Rév | — | 8.04 | 11.38 | 3.24 | --- |
| Bratca | — | — | 12.18 | 3.47 | — |
| Bucia | — | — | 12.54 | 4.07 | — |
| Ciucia | — | 8.58 | 1.57 | 4.33 | — |
| Huiedin | — | 9.28 | 3.11 | 5.15 | — |
| Stana | — | — | 3.40 | 5.31 | — |
| Aghiriş | — | — | 4.15 | 5 55 | — |
| Ghirbĕu | — | — | 4 36 | 6.07 | — |
| Nedeşdu | -- | — | 4.58 | 6.24 | -- |
| **Clusiu** ( | — | 10.28 | 5.26 | 6.43 | -- |
| ( | 11.00 | — | — | — | 7.08 |
| Apahida | 11 19 | — | — | — | 7.36 |
| Ghiriş | 12 30 | — | — | — | 9.06 |
| Cucerdea ( | 1.01 | — | — | — | 9.53 |
| ( | 1 06 | — | — | — | 10.— |
| Uióra | 1 13 | — | — | — | 10.09 |
| Vinţulŭ de susŭ | 1.20 | — | — | — | 10.19 |
| Aiudŭ | 1 41 | — | — | — | 10.48 |
| Teiuşŭ | 2.00 | — | — | — | 11.14 |
| Crăciunelŭ | 2 3? | — | — | — | 12.12 |
| Blaşŭ | 2.48 | — | — | — | 12.30 |
| Micăsasa | 3.20 | — | — | — | 1.12 |
| Copşa mică | 3 36 | — | — | — | 1.32 |
| Mediaşŭ | 4.00 | — | — | — | 2.18 |
| Elisabetopole | 4.3? | — | -- | — | 3.03 |
| Sigişóra | 5.12 | — | — | — | 3.49 |
| Haşfaleu | 5.37 | — | — | — | 4.28 |
| Homorod | 7.02 | — | — | — | 6.16 |
| Agostonfalva | 7.43 | — | — | — | 7.06 |
| Apatia | 8.11 | — | — | — | 7.46 |
| Feldióra | 8.41 | — | — | — | 8.25 |
| **Braşovŭ** ( | 9.21 | — | — | — | 9.15 |
| ( | — | — | 1.55 | — | — |
| Timişŭ | — | — | 2.53 | — | — |
| **Predealŭ** ( | — | — | — | — | -- |
| ( | — | — | 3.28 | — | — |
| Bucurescĭ | — | — | 9.35 | — | — |

**Nota: Órele de nόpte suntŭ cele dintre liniile grόse.**

## Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

| | Trenŭ omnibus | Trenŭ omnibus | Trenŭ de persόne |
|---|---|---|---|
| **Teiuşŭ** | 11.24 | — | 2.40 |
| Alba-Iulia | 11.39 | — | 3.14 |
| Vinţulŭ de josŭ | 12.30 | — | 4.22 |
| Şibotŭ | 12.52 | — | 4.50 |
| Orăştia | 1.01 | — | 5.18 |
| **Simeria** (Piski) | 2.03 | — | 5.47 |
| Deva | 2 52 | — | 6.35 |
| Branicĭca | 3.23 | — | 7.02 |
| Ilia | 3.55 | — | 7.28 |
| Gurasada | 4.08 | — | 7.40 |
| Zam | 4.25 | — | 8.11 |
| Soborşin | 5 30 | — | 8.46 |
| Bĕrzova | 5.56 | — | 9 33 |
| Conopŭ | 6.27 | — | 9.53 |
| Radna-Lipova | 6.47 | — | 10 27 |
| Paulişŭ | 7.28 | — | 10.42 |
| Gyorok | 7.43 | — | 10.58 |
| Glogovaţŭ | 7.59 | — | 11 25 |
| **Aradŭ** | 8.28 | — | 11.39 |
| Szolnok ( | 8.42 | — | 4 52 |
| ( | — | — | 5.12 |
| **Budapesta** | — | — | 8.20 |
| Viena | — | — | 6.05 |

## Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

| | Trenŭ de persόne | Trenŭ de persόne | Trenŭ omnibus |
|---|---|---|---|
| Viena | 11.10 | 12 10 | — |
| **Budapesta** | 8.20 | 9.05 | — |
| **Szolnok** ( | 11.20 | 12.41 | — |
| ( | 4 10 | 5.45 | —. |
| **Aradŭ** | 4.30 | 6.— | 7.04 |
| Glogovaţŭ | 4.43 | 6.13 | 7.22 |
| Gyorok | 5 07 | 6.38 | 7.58 |
| Paulişŭ | 5.19 | 6.51 | 8 17 |
| Radna-Lipova | 5.41 | 7.10 | 8 36 |
| Conopŭ | 6 09 | 7.37 | — |
| Bêrzova | 6 28 | 7.55 | — |
| Soborşin | 7 25 | 8.42 | — |
| Zam | 8 01 | 9.12 | — |
| Gurasada | 8 34 | 9.41 | — |
| Ilia | 8 55 | 9.?8 | — |
| Branicĭca | 9 19 | 10.17 | — |
| Deva | 9 51 | 10 42 | - - |
| **Simeria** (Piski) | 10.35 | 11 07 | — |
| Orăştiă | 11.11 | 11.37 | — |
| Şibotŭ | 11.43 | 12.— | — |
| Vinţulŭ de josŭ | 12 18 | 12.29 | - - |
| Alba-Iulia | 12 36 | 12.46 | — |
| **Teiuşŭ** | 1.29 | 1.41 | — |

## Aradŭ-Timişóra

| | Trenŭ omnibus | Trenŭ de persόne | Trenŭ mixt |
|---|---|---|---|
| **Aradŭ** | 5.48 | — | 6.05 |
| Aradulŭ nou | 6.19 | — | 6.33 |
| Németh-Ságh | 6.44 | — | 6.58 |
| Vinga | 7.16 | — | 7.29 |
| Orczifalva | 7.47 | — | 7.55 |
| Merczifalva | — | — | — |
| **Timişóra** | 9.02 | — | 9.08 |

## Simeria (Piski) Petroşenĭ

| | Trenŭ de persόne | Trenŭ omnibus | Trenŭ mixt |
|---|---|---|---|
| **Simeria** | 11.25 | — | 2.42 |
| Streiu | 11.58 | — | 3.25 |
| Haţegŭ | 12.46 | — | 4 16 |
| Pui | 1.37 | — | 5.11 |
| Crivadia | 2.24 | — | 5.58 |
| Baniţa | 3.05 | — | 6 40 |
| **Petroşenĭ** | 3.37 | — | 7.12 |

## Timişóra-Aradŭ

| | Trenŭ de persόne | Trenŭ de persόne | Trenŭ omnibus |
|---|---|---|---|
| **Timişóra** | 6.25 | — | 5.00 |
| Merczifalva | — | — | — |
| Orczifalva | 7.46 | — | 6.32 |
| Vinga | 8.15 | — | 7.02 |
| Németh-Ságh | 8.36 | — | 6.23 |
| Aradulŭ nou | 9.11 | — | 8.01 |
| **Aradŭ** | 9.27 | — | 8.17 |

## Petroşenĭ—Simeria (Piski)

| | Trenŭ de pers. | Trenŭ omnibus | Trenŭ mixt |
|---|---|---|---|
| **Petroşenĭ** | 10 07 | — | 6.10 |
| Baniţa | 10 48 | — | 6.53 |
| Crivadia | 11.25 | — | 7 37 |
| Pui | 12.05 | — | 8.20 |
| Haţegŭ | 12 42 | — | 9.01 |
| Streiu | 1.22 | — | 9.52 |
| **Simeria** | 1 53 | — | 10.31 |

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.